

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. október 15.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0129 (COD)

10498/25
ADD 1

PI 126
PHARM 88
CODEC 862

TERVEZET – A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja a válságkezelési
kényszerengedélyezésről és a 816/2006/EK rendelet módosításáról szóló
EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából
– Tervezet – A Tanács indokolása

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2023. április 27-én, a szellemi tulajdonra vonatkozó 2020. évi cselekvési terve¹ alapján jogalkotási csomagot tett közzé, amelynek célja a szabadalmi jog korszerűsítése és továbbfejlesztése az Unióban.
2. A szabadalmi csomag hat jogalkotási javaslatot tartalmaz, köztük a válságkezelési kényszerengedélyezésről és a 816/2006/EK rendelet módosításáról szóló rendeletjavaslatot. A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 207. cikkén alapul.
3. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. szeptember 20-án nyilvánított véleményét² a javaslatról. Az európai adatvédelmi biztos 2023. július 28-án nyilvánított véleményét.
4. Az Európai Parlament 2024. március 13-án fogadta el a javaslatra vonatkozó, első olvasatban kialakított álláspontját³, miután a Jogi Bizottság (JURI) 2024. február 13-án elfogadta a javaslatról szóló jelentést. Az Európai Parlament JURI Bizottsága 2024. november 18-án ismét Adrián Vázquez Lázárát (EPP, ES) jelölte ki a javaslat előadójának.
5. A szellemi tulajdonnal foglalkozó munkacsoport 2024 januárjában, a belga elnökség alatt kezdte meg a javaslat érdemi vizsgálatát. A munkacsoport 2024 januárja és májusa között nyolc ülésen vizsgálta a javaslatot.
6. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2024. június 26-án a szöveg vizsgálata alapján elfogadta a Tanácsnak az intézményközi tárgyalásokra szóló megbízását⁴.

¹ 13354/20.

² 13349/23.

³ T9-0143/2024.

⁴ 11613/24.

7. Az intézményközi tárgyalások a magyar elnökség alatt, 2024. december 10-én tartott első háromoldalú egyeztetéssel kezdődtek. A második és a harmadik háromoldalú egyeztetésre a lengyel elnökség alatt, 2025. március 26-án, illetve május 21-én került sor. Emellett 21 intézményközi szakértői tárgyalást is tartottak. A társjogalkotók a 2025. május 21-i, harmadik háromoldalú egyeztetésen ideiglenes megállapodásra jutottak.
8. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2025. június 13-án megállapodás céljával elemezte a javaslat végső kompromisszumos szövegét, és megerősítette azt⁵.
9. Az Európai Parlament JURI Bizottsága 2025. június 24-én jóváhagyta az intézményközi tárgyalások eredményét. A JURI elnöke 2025. június 30-án levelet küldött az Állandó Képviselők Bizottságának elnöke részére, amelyben jelezte, hogy amennyiben a Tanács a korábban jóváhagyott átfogó ideiglenes megállapodás szerinti formában fogadja el első olvasatbeli álláspontját, azt fogja javasolni a plenáris ülésnek, hogy a Parlament – a jogász-nyelvész ellenőrzés függvényében – második olvasatban módosítás nélkül fogadja el a tanácsi álláspontot.

II. CÉL

10. A javasolt rendelet célja egy olyan uniós kényszerengedélyezési rendszer bevezetése, amely az Unión belül határokon átnyúló dimenzióval rendelkező bizonyos válságok kezelése révén megerősítheti az EU rezilienciáját. Olyan esetekben, amikor más eszközök – például önkéntes megállapodások – nem állnak rendelkezésre vagy nem megfelelőek, az uniós kényszerengedély megkönnyítené a szellemi tulajdon-jogok által védett, a válság szempontjából releváns termékekhez való hozzáférést.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

11. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja a következő, a társjogalkotók által közösen elfogadott főbb elemeket tartalmazza:
 - i. A rendelet nem ír elő az üzleti titkok felfedésére vonatkozóan semmilyen kötelezettséget. Pontosították azonban, hogy a rendelet nem zárja ki az üzleti titkokra vonatkozó megállapodások önkéntes megkötését.

⁵ 9765/25.

- ii. A hatály kérdését illetően, a csipekről szóló jogszabály és a földgázellátás biztonságáról szóló rendelet lekerült azon válságkezelési eszközök jegyzékéről, amelyek uniós kényszerengedély megadását tehetik lehetővé. Megállapodás született arról, hogy a megtartott válságkezelési eszközöket csak a rendelet melléklete fogja tartalmazni, a védelmi vonatkozású termékeket pedig kifejezetten kizárták a rendelet hatálya alól.
- iii. Az uniós kényszerengedély megadásáról, módosításáról vagy visszavonásáról szóló végrehajtási jogi aktusokat vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A szöveg kiegészült a véleménynyilvánítástól való tartózkodásra vonatkozó záradékkal annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt, akkor a Bizottság ne fogadhasson el végrehajtási jogi aktusokat.
- iv. Megállapodás született arról, hogy az uniós kényszerengedély megadásának egyik általános feltétele az legyen, hogy észszerű időn belül nem jött létre önkéntes megállapodás. A szöveg azonban kiegészült egy olyan rendelkezéssel, amely egyértelművé teszi, hogy önkéntes megállapodások az uniós kényszerengedély megadására irányuló eljárás során vagy azt követően is bármikor köthetők.
- v. A díjra vonatkozó, a Bizottság által javasolt 4%-os felső határt törölték. A díj összegének meghatározására szolgáló kritériumokat kiigazították, kiemelve az uniós kényszerengedély alapján engedélyezett releváns tevékenységek gazdasági értékét, valamint a találmány fejlesztéséhez kapott állami támogatást.
- vi. A pénzbírságokat és kényszerítő bírságokat, amelyeket a kényszerengedélyesnek a rendeletben előírt kötelezettségek be nem tartása esetén fizetnie kell, a bizottsági javaslatához képest alacsonyabb szinten határozták meg, és külön szabályozás vonatkozik a kkv-kra. A rendelet nem irányoz elő pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot a jogosultak számára.
- vii. A 816/2006/EK rendeletnek az export tekintetében történő módosításait illetően a társjogalkotók úgy határoztak, hogy a 816/2006/EK rendeletet csak olyan mértékben módosítják, hogy az említett rendelet és az uniós kényszerengedélyezésről szóló rendelet jogilag megfelelő módon párhuzamosan együtt tudjon működni.
- viii. A Bizottság köteles rendszeresen értékelni, hogy a válságkezelési eszközöknek a rendelet mellékletében szereplő jegyzéke naprakész-e, és erről ötévente jelentést nyújt be a társjogalkotóknak. Az értékelés részeként a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania az orvostechikai eszközökbe szánt félvezetők kérdésére.

IV. ÖSSZEGZÉS

12. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben tükrözi az Európai Parlament és a Tanács közötti tárgyalások során – a Bizottság közreműködésével – kialakított kompromisszumot.
 13. A Tanács ezért úgy véli, hogy az első olvasatban kialakított álláspontja kiegyensúlyozottan tükrözi a tárgyalások eredményét, és a rendelet az elfogadását követően egy olyan uniós kényszerengedélyezési rendszert fog bevezetni, amely az Unión belül határokon átnyúló dimenzióval rendelkező válságok kezelése révén hozzá fog járulni az EU rezilienciájának megerősítéséhez.
-